

Digiä taloudessa osa II: Hankinnat - Hankintasanoma tiedon yhdistäjänä

6.6.2022

Tapani Turunen

Yrityksen digitalous -hanke / Valtiokonttori

Tapani.turunen@valtiokonttori.fi

Hankintasanomat osa-alueen tavoitteet yrityksen digitalous-hankkeessa

- Määritetään käytettävät **hankintasanomastandardit** ja sovitaan niihin liittyvän verkoston hallintamallista
 - **PEPPOL**-verkosto käyttöön hankintasanomien välityksessä
 - Valtiolla päätetty ottaa käyttöön PEPPOL-sanomista tilaus, tilausvahvistus ja tuoteluettelo
 - PEPPOL viranomaistoiminnan perustaminen Suomeen
- Varmistetaan pienten yritysten mahdollisuudet lähettää hankintasanomia
 - Pienyrityksiä varten kehitetään portaali-/sovellusratkaisuja, jotka mahdollistavat pääsyn verkostoon pienillä kustannuksilla
- Laaditaan **ohjeet ja** järjestetään tarvittava **tuki**
- Tavoitteena on, että **valtionhallinto pystyy lähettämään ja vastaanottamaan** rakenteisia hankintasanomia **vuoden 2023 loppuun** mennessä
- Kuntien mukaantulo on hankintasanomien onnistuneelle käyttöönotolle elinehto
- Yhdessä julkinen sektori on erittäin merkittävä hankkija, jonka toimenpiteillä on vipuvaikutus koko yhteiskuntaan

Miksi hankintasanomat otetaan käyttöön?

Kehityksen hyödyt ja vaikutukset – varmuudella tiedetyt

Yrityksille

- Kustannussäästö tietotyössä
 - Paperista sähköiseen tiedonvaihtoon
 - Tiedon uudelleensyötöstä tiedon uudelleenkäyttöön
 - Teoreettinen maksimi 90-95 %:n säästö nykytilaan, askeleittain
- Tietovirheiden väheneminen
 - Jokainen uudelleensyöttö aiheuttaa 8 % lisää virheitä tietojoukkoon
 - Tiedon vastaanottaja ei yleensä kykene korjaamaan tietovirhettä, virhe siirtyy eteenpäin

Hankintaprosessin tehostuminen ja määrämuotoisuuden paraneminen
"Enemmän tilauksellisia laskuja joissa tiedot täsmäävät"

Julkiselle sektorille

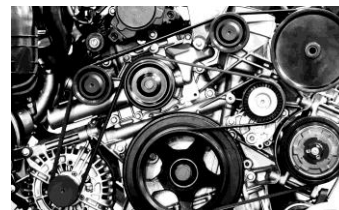
- Kustannussäästöt ja tietovirheiden väheneminen koskevat myös julkisen sektorin tietotyötä hankinnoissa
 - Valtion yksiköt
 - Kunnat ja kuntayhtymät
- Viranomaisille välitettävä tieto sähköisenä samoista tiedoista, joita yritykset ja julkinen sektori vaihtavat hankintaan ja laskuihin liittyen

Hanke tulee teettämään kuluvan vuoden 2022 aikana yrityksiä ja julkishallintoa koskevan vaikuttavuusselvityksen
Tavoiteaikataulu 31.10 mennessä

Miksi PEPPOL hankintasanomien käytössä?

- Laajasti käytössä
- PEPPOL on kansainvälinen
- PEPPOL perustuu standardien käyttöön
- PEPPOLin hallintarakenne ja merkitys Euroopassa sekä kansainvälisesti on ainutlaatuinen - ei ole vastaavaa → Strateginen suunta seuraaville vuosikymmenille
- EU:n voimakas tuki
- Yhtenäinen tietomalli tukee siirtymistä tietojen tallennuksesta tietojen uudelleenkäyttöön:
 - Tietotyön tehokkuuden merkittävä paraneminen
 - Virheiden välttäminen

Yhteisen standardin käyttö hankintasanomissa

- Mahdollistaa
 - Kustannuksia säästävän yhteistyön; samat rajapinnat järjestelmissä, yhteinen sovelluspalvelu julkisen sektorin pienille toimittajille, hyvistä käytännöistä ja toisiltamme oppiminen
 - Toimintaprosessien kehittäminen ja harmonisointi
- Uudelleenkäytettävyys
 - Samojen tietojoukkojen käyttö eri sanomilla =>
 - Tiedot esiintyvät eri sanomilla virheettömästi
 - Tietojenkäsittelyä voidaan automatisoida
- Sanomien validointi
 - Laadun paraneminen
- Raportointi ja seuranta
 - Mahdollistaa sovittujen seurantakohteiden mukanaolon sanomilla
- Yhteensopiva Eurooppa Normin laskun tietomallin kanssa
 - Laskuntarkastuksen automatisointi
 - Hyödyimme muiden tekemistä kehitystoimenpiteistä

Hyötyjen kotiutus/realisointi

- Yksi laatutoiminnan perusopetuksista on
”Sitä saat mitä mittaat”
- Millaisia mittareita käytät hankintatoimen seurannassa
 - Onko mittareita ylipäänsä käytössä
 - Tilauksellisten laskujen kappalemäärä ja suhde laskujen kokonaismäärään
 - Tilausten määrä sopimustoimittajilta/Tilausten määrä muilta kuin sopimustoimittajilta
 - Virheiden määrät tilauksesta laskuun prosessissa
 - Hankintatoimen työpanos suhteessa tilausten kokonaismäärään/ostolaskujen määrään
 - Sopimuslimiitin seuranta ja uudelleenkilpailuttaminen
- Toimintaprosessit kehittyvät ja tehostuvat kun niitä mitataan ja tulosten perusteella tehdään toimenpiteitä => jatkuva parantaminen

Peppol-viranomainen

- Kansallinen Peppol-viranomainen vastaa Peppol-verkoston kansallisesta toteutuksesta ja koordinaatiosta.
- Peppol-viranomaisella on tehtäviä niin vaikutusalueellaan toimivien palveluntarjoajien kuin keskusorganisaation suuntaan, sekä yleisiä velvoitteita Peppol-verkoston toimintaan liittyen.
- Peppol-viranomaisen pakolliset tehtävät on määritelty Peppol-viranomaisen toimintaa koskevassa sopimuksessa.
- Viranomaistehtävän perustaminen Valtiokonttoriin päätetty
- Valtionvarainministeriö antanut perustamisesta määräyskirjan – käynnistys alkanut
- Yhteistyössä voidaan ennakoida tulevia tarpeita ja muutoksia

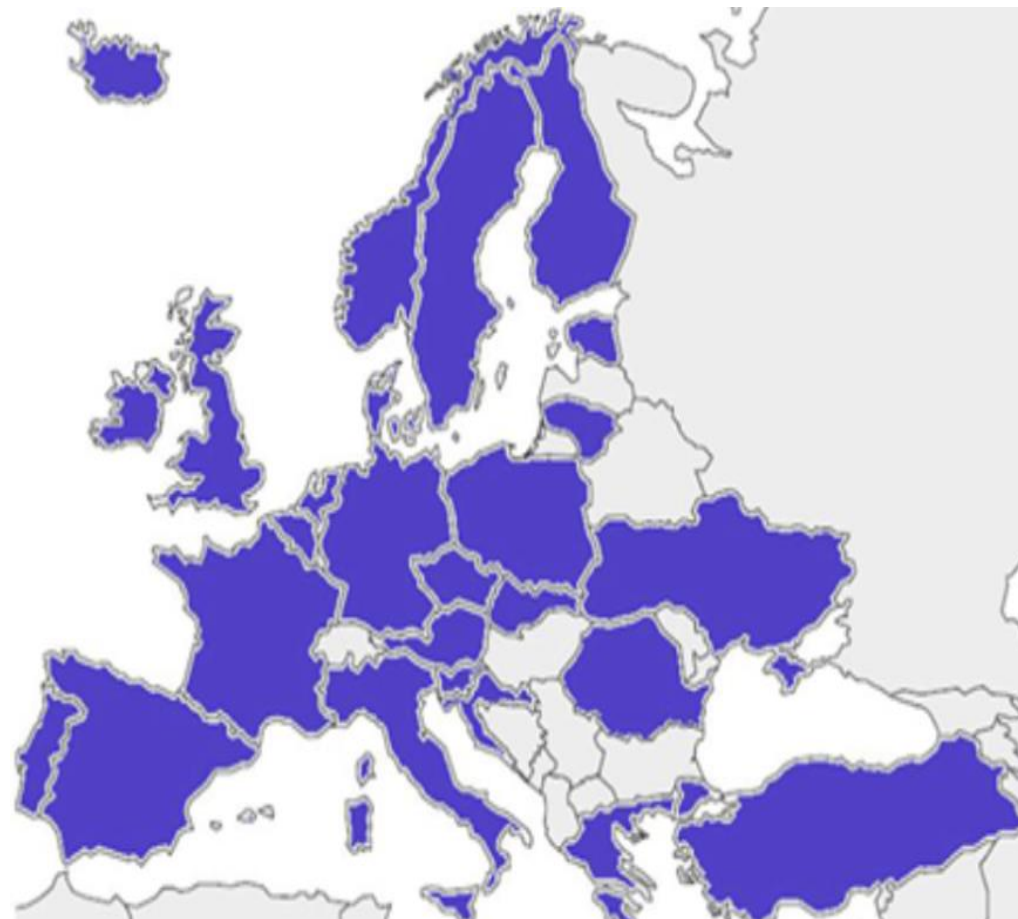
”Älä mene sinne missä kiekko on vaan sinne minne kiekko tulee”

Peppol verkosto on kansainvälinen

- **OpenPeppol yhdistyksen 491 nykyjäsentä (15.5.2022)**
 - 40 maassa (32 Euroopan maata plus Australia, Kanada, Kiina, Japani, Meksiko, Uusi-Seelanti, Singapore ja USA)
- **Peppol akkreditoidut palvelutarjoajat**
 - 35 maassa (29 Euroopan maata plus Australia, Kanada, Kiina, Uusi-Seelanti, Singapore ja USA)
- **Peppol viranomaiset**
 - 17 maata + OpenPeppol yhdistys

Nimet löytyvät: [www:peppol.org](http://www.peppol.org)

Hyödyllisiä linkkejä: Hankintasanomat, EU OpenPeppol

Digital Europe

- Kotisivut EU:n eDelivery aineistoihin
- <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/DIGITAL/Digital+Homepage>

OpenPeppol Society

- Kotisivut: <http://www.peppol.org/>
- PEPPOL vastaanottajien hakemisto: <https://peppol.org/support/?peppol-directory>

Hankintasanomat- ja Peppol aineistoa Valtiokonttorin sivustolla

- <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/julkishallinnon-palvelut/valtion-konsernipalvelut/reaaliaikatalous/#hankintasanomat>

Hankintasanomat - Peppol ja nykyinen verkkolaskutus

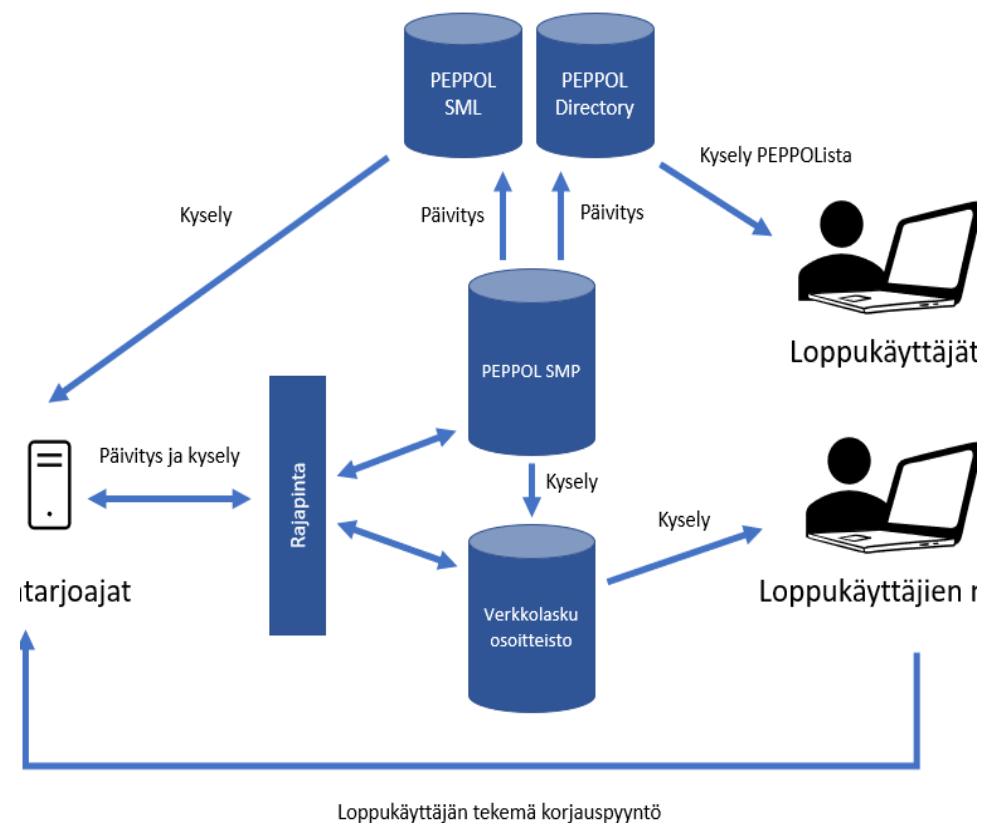
Kansalliset sanomaformatit

- Periaatteessa Peppol verkossa voi siirtää myös esimerkiksi Finvoice/TEAPPSXML muotoisia verkkolaskuja
- Laskusanomat pitää validoida Eurooppa Normin kanssa yhteensopiviksi
- Toimisi todennäköisimmin ainoastaan suomalaisessa verkkolaskutuksessa
- Ruotsissa julkishallinnolla on velvollisuus ja oikeus vastaanottaa sähköiset laskut Peppol Bis Billing 3.0 muodossa
- Norjassa Peppolia käytetään sekä yritys- että kuluttajalaskutuksessa
- Massalaskuttajat Suomessa kannattavat melko laajasti Eurooppa Normin käyttöä

Verkkolaskuosoiteisto ja Peppol ACL hakemisto

- Tehty määrittästyötä kansallisen verkkolaskuosoiteiston ja Peppol ACL hakemiston integroimiseksi
- Tavoitteena välttää loppukäyttäjien ja palveluntarjoajien kannalta tilanne, missä käytössä osin päällekkäiset kaksi hakemistoa
- Samassa yhteydessä kootaan muitakin esiinnousseita kehitystarpeita
- Käyttäjille näkymä paitsi kansallisiin verkkolaskuosoitteisiin myös Peppol verkostossa tuettuihin sanomiin ja osoitteisiin

**Yrityksen
digitalous**

www.yrityksendigitalous.fi

rte@valtiokonttori.fi

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU